

Ioana Mănăilă

Mariana Petcu

Titiana Rusu

România și Uniunea Europeană

CETĂȚEAN EUROPEAN

Lucrarea a fost realizată cu suportul financiar al AIDROM

AUR - A.N.S.R.U.

**AUR - Asociația Națională a
Specialiștilor în resurse umane**

B-dul Nicolae Bălcescu,
nr. 17-19, București

www.resurseumane-aur.ro

AIDRom

Str. Halmeu, nr. 12, sector 2, București

Telefon: 021/212.48.68

e-mail: et@aidrom.eunet.ro

www.aidrom.ro

Dragă cititorule!

În declarația cu ocazia aniversării a cincizeci de ani de la semnarea Tratatelor de la Roma se precizează:

„Europa a reprezentat timp de mai multe secole o idee, o speranță de pace și înțelegere. Această speranță s-a împlinit. Unificarea europeană a făcut posibile pacea și prosperitatea. A dezvoltat un sentiment comunitar și a înlăturat ceea ce ne separa. Fiecare stat membru a contribuit la unificarea Europei și la consolidarea democrației și a statului de drept. Datorită dorinței de libertate a popoarelor din Europa Centrală și de Est, divizarea nefirească a Europei aparține acum trecutului. Integrarea europeană dovedește că am tras învățăminte din istoria noastră marcată de conflicte sângeroase. Astăzi, trăim împreună cum nu a fost posibil niciodată până acum.

Noi, cetățenii Uniunii Europene, ne-am unit pentru binele nostru.”

De ce ne-am propus să elaborăm încă o lucrare? Simplu, pentru că știm cât de anevoios este procesul de parcurgere și prelucrare a tuturor materialelor

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

legate de prezentarea Uniunii Europene, iar prin acest minighid vă oferim un instrument simplu și ușor de utilizat. Ori de câte ori veți avea nevoie de un sfat referitor la statutul de **Cetățean European**, la instituțiile Uniunii Europene, rolul lor, drepturile și obligațiile ce revin României conform noului său statut veți putea consulta acest minighid și veți găsi minimum de informație necesar.

Echipa care a elaborat acest minighid vă urează **succes** în activitate, în noile condiții de cetățean european și vă reamintește că:

- modelul european îmbină succesul economic cu responsabilitatea socială
- piața comună și moneda euro ne fac mai puternici
- bogăția Uniunii Europene stă în cunoștințele și în capacitatea cetățenilor săi
- statele Uniunii Europene vor combate împreună terorismul, crima organizată și imigrația ilegală
- Uniunea Europeană apără libertățile cetățenilor și drepturile lor civile.

SIMBOLURI

Pentru a facilita lectura acestui minighid în sensul sublinierii elementelor asupra cărora autorii au dorit să atragă atenția, am utilizat o serie de simboluri, a căror semnificație vă este prezentată în continuare.

- acest simbol apare de fiecare dată când autorii doresc să sublinieze importanța informației conținută în paragraful respectiv;

- acest simbol apare de fiecare dată când autorii doresc să sublinieze pericolul asupra căruia se atrage atenția în informația conținută în paragraful respectiv;

- acest simbol apare de fiecare dată când în conținutul paragrafului respectiv se menționează o lege sau se face trimitere la legislație;

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- acest simbol apare de fiecare dată când autorii doresc să atragă atenția asupra avantajelor importante conținute în paragraful respectiv;

- acest simbol apare de fiecare dată când autorii doresc să atragă atenția asupra anumitor obligații sau responsabilități conținute în paragraful respectiv;

- acest simbol apare de fiecare dată când autorii oferă sfaturi concrete / soluții / studii de caz

C U P R I N S

CE TREBUIE SĂ ȘTIU PENTRU A PUTEA SĂ MĂ CONSIDER CETĂȚEAN EUROPEAN ȘI SĂ BENEFICIEZ DE ACEST STATUT

Ce reprezintă Uniunea Europeană? Unde și cum a apărut această structură? pag.

Care sunt principalele instituții ale Uniunii Europene și de ce este important să mă informez asupra acestora? pag.

Cum și când a devenit România membră a Uniunii Europene? pag.

Care sunt principalele avantaje de care se va bucura România având în vedere noul statut de membru UE? pag

Ce presupune cetățenia europeană și participarea socială în noul context european? pag.

Care sunt drepturile fundamentale pe care mi le conferă statutul de cetățean european?..... pag.

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Care sunt obligațiile și responsabilitățile mele ca cetățean european?..... pag.

Ce reprezintă Tratatul de la Lisabona? Ce oferă acest tratat cetățenilor europeni? pag.

Care sunt tendințele de viitor ale Uniunii Europene și ce implicații au acestea asupra mea ca cetățean european? pag.

Cine poate să-mi spună mai multe despre statutul de cetățean european? Care sunt principalele surse de informare? pag.

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN
CE TREBUIE SĂ ȘTIU PENTRU A
PUTEĂ SĂ MĂ CONSIDER CETĂȚEAN
EUROPEAN ȘI SĂ BENEFICIEZ DE
ACEST STATUT

Ce reprezintă Uniunea Europeană? Unde și cum a apărut această structură?

Uniunea Europeană este o construcție nouă, reprezintă o comunitate de națiuni și popoare europene, care nu intră în nici o categorie juridică tradițională; este mai mult decât o confederație de state, dar mai puțin decât un stat federal; aceasta se fondează pe un sistem politic original, aflat în continuă evoluție de peste cincizeci de ani.

Principalele caracteristici ale Uniunii Europene sunt:

- 27 state membre – 268 regiuni
- peste 4 milioane km pătrați
- în UE trăiesc aproximativ 493 milioane locuitori (locul 3 în lume)
- PIB (la nivel UE 27) – 10.948 miliarde Euro
- PIB/locuitor – media UE (2005) – 23.500 Euro
- există mari disparități între regiuni

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

La baza apariției Comunităților Europene stă declarația din data de **9 mai 1950** a ministrului francez de externe Robert Schuman, care prezenta un plan pus la punct împreună cu Jean Monnet, comisar al planului de modernizare a Franței de după război.

“**Declarația Schuman**” a devenit realitate la **18 aprilie 1951** prin semnarea, la Paris, de către 6 țări (Belgia, Olanda, Luxemburg, RF Germania, Franța, Italia) a Tratatului instituind **Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO)**, care a intrat în vigoare la **23 iulie 1952**.

Uniunea Europeană este rezultatul unui *proces de cooperare și integrare* care a început în anul 1951, între șase țări europene: Belgia, Germania, Franța, Italia, Luxemburg și Olanda.

După cincizeci de ani și cinci valuri de aderare (1973: Danemarca, Irlanda și Regatul Unit; 1981: Grecia; 1986: Spania și Portugalia; 1995: Austria, Finlanda și Suedia; 2004: Cipru, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Cehia, Slovacia, Slovenia și Ungaria; 2007: Bulgaria și România), Uniunea Europeană numără în prezent **27 de state membre**.

Misiunea Uniunii Europene

Misiunea Uniunii Europene este de a *organiza relațiile dintre statele membre și între popoarele acestora*, într-o manieră coerentă, având drept suport solidaritatea.

Principalele obiective ale Uniunii Europene

- Să promoveze progresul economic și social; piața unică a fost instituită în anul 1993, iar moneda unică a fost lansată în anul 1999.
- Să afirme identitatea Uniunii Europene pe scena internațională (prin ajutor umanitar pentru țările nemembre, o politică externă și de securitate comună, implicare în rezolvarea crizelor internaționale, poziții comune în cadrul organizațiilor internaționale).
- Să instituie cetățenia europeană (care nu înlocuiește cetățenia națională, dar o completează, conferind un număr mai mare de drepturi civile și politice cetățenilor europeni).
- Să dezvolte o zonă de libertate, securitate și justiție legată de funcționarea pieței interne și de libera circulație a persoanelor.

Simbolurile Uniunii Europene

Tratatul de la Lisabona evita cuvântul Constituție și suprimă tot ceea ce ar fi putut da Uniunii Europene aspectul unui superstat (în special imnul și drapelul), deși simbolurile UE nu vor fi suprimate.

Drapelul european este de culoare albastră și prezintă un cerc constituit din 12 stele aurii. A fost adoptat inițial de către Consiliul Europei, în anul 1955, și a devenit drapelul oficial al Comunității Europene în mai, 1986. Numărul stelelor nu are legătură cu numărul statelor membre; acestea formează un cerc și sunt dispuse precum orele pe cadranul unui ceas, simbolizând plenitudinea și perfecțiunea.

Imnul european, adoptat în iunie 1985 de către Consiliul European de la Milano, este „*Oda bucuriei*”, preludiul celei de-a patra părți a Simfoniei a IX-a de Beethoven.

Moneda unică europeană – Euro – a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1999 și a început să fie distribuită, în bancnote și monede începând cu **1 ianuarie 2002**. Sigla monedei este litera inspirată din litera grecească epsilon și de prima literă a cuvântului Europa, iar cele două linii paralele simbolizează stabilitatea.

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Din mai 2000, **Europa** are și o deviză – „*Unitate în diversitate*” – rodul unui concurs la care au participat, cu propuneri, 80.000 de tineri, între 10 și 20 de ani.

Care sunt principalele instituții ale Uniunii Europene și de ce este important să mă informez asupra acestora?

Parlamentul European este singura instituție a Uniunii Europene aleasă prin vot universal direct de către cetățeni, o dată la cinci ani. Parlamentul exercită trei puteri fundamentale: puterea legislativă, puterea bugetară și puterea de control politic asupra instituțiilor europene.

Parlamentul participă la procesul de adoptare a legislației UE și controlează activitatea Comisiei Europene. Sediul oficial al Parlamentului European este la **Strasbourg**, unde eurodeputații se întâlnesc o săptămână pe lună în sesiuni plene. Secretariatul Parlamentului își are sediul la Luxemburg.

Membrii Parlamentului European sunt grupați în funcție de partidele politice cărora le aparțin și nu în funcție de naționalitate. După alegerile din iunie 2004, Parlamentul European deține 732 de deputați. Conform Tratatului de la Nisa, până în anul **2009 România va avea 35 de deputați în Parlamentul European.**

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Consiliul Uniunii Europene este principala instanță de decizie a UE și asigură reprezentarea intereselor naționale, a statelor membre și a guvernelor lor la nivel comunitar fiind compus din miniștrii guvernelor statelor membre, responsabili de un anumit domeniu.

Reglementările adoptate sunt obligatorii pentru toate statele membre și devin parte a legislațiilor naționale. Consiliul Uniunii Europene are sediul la Bruxelles.

Comisia Europeană este instituția cea mai "revoluționară" din sistemul comunitar, fiind motorul integraționist al Uniunii Europene.

Comisia Europeană, apreciată drept "*gardianul respectării tratatelor*", este organul executiv al Uniunii Europene. În conformitate cu protocolul asupra lărgirii Uniunii Europene din Tratatul de la Nisa, Comisia încorporează un comisar din fiecare stat membru, numiți pentru un mandat de 5 ani.

În prezent, comisarul european din partea României este Leonard ORBAN, care răspunde de Cultură, Educație și Multilingvism.

Comisia Europeană este condusă de un președinte, în prezent această funcție fiind ocupată de Jose Manuel Barroso (Portugalia).

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Rolul Comisiei Europene este de a asigura respectarea prevederilor tratatelor fundamentale ale UE, de a propune legislația comunitară și de a asigura aprobarea acesteia. Fondurile și programele UE (inclusiv cele destinate țărilor din afara UE) intră în administrarea Comisiei Europene. Sediul Comisiei Europene este la Bruxelles.

Curtea de Justiție este Curtea Supremă a UE în domeniile în care se aplică legislația comunitară. Curtea este compusă din câte un judecător din fiecare stat membru și este asistată de 8 avocați generali. Curtea are drept misiune să asigure respectarea atât a ordinii juridice comunitare în interpretarea și aplicarea tratatelor constitutive ale Comunității Europene, cât și a dispozițiilor luate de instituțiile comunitare competente. Sediul Curții de Justiție este la Luxemburg.

Curtea de Conturi verifică legalitatea și regularitatea veniturilor și cheltuielilor Uniunii Europene în vederea unei bune gestionări a bugetului european.

Membrii Curții de Conturi sunt aleși de către Consiliu după consultarea cu Parlamentul, pe baza propunerilor statelor membre, pe un mandat de 6 ani. Alegerea președintelui se face de către membrii Curții, pentru o perioadă de 3 ani. Sediul Curții de Conturi este la Luxemburg.

Cetățenii europeni trebuie să se simtă implicați, să participe la alegerile europene și să contribuie la ideea integrării europene.

Proiectul de constituție europeană clarifică competențele între UE, statele membre și autoritățile regionale. Acesta stabilește faptul că **integrarea europeană este bazată pe o dublă legitimitate:**

- cea a popoarelor, de care pot să beneficieze în mod direct cetățenii
- cea a statelor, care constituie cadrul de dezvoltare legitimă a societăților.

Oricare ar fi sistemul constituțional ales de statele europene, acesta va trebui ratificat de fiecare stat în parte, fie prin vot parlamentar, fie prin referendum.

Cum și când a devenit România membră a Uniunii Europene?

În 1974, România a devenit prima țară din Europa Centrală și de Est care a stabilit relații oficiale cu Comunitatea Europeană. Atunci a fost semnat un acord care a inclus România în Sistemul Generalizat de Preferințe al Comunității.

Relațiile diplomatice cu Uniunea Europeană datează din anul 1990, iar acordul de comerț și cooperare a fost semnat în 1991.

Cerere de aderare la UE în 1995.

Acordul European a intrat în vigoare în februarie 1995. Pe 22 iunie 1995 România a depus cerere de aderare la Uniunea Europeană.

În iulie 1997, Comisia Europeană a publicat primul raport "**Opinie cu privire la cererea României de aderare la Uniunea Europeană**".

În cel de-al doilea raport privind progresele pe calea aderării, publicat în octombrie 1999, Comisia a recomandat începerea negocierilor de aderare (cu

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

condiția îmbunătățirii situației copiilor instituționalizați și elaborarea unei strategii economice pe termen mediu).

Începerea negocierilor de aderare în 1999.

Decizia politică de începere a negocierilor a fost luată de Consiliul European ai liderilor UE în decembrie 1999, iar negocierile propriu-zise au început la 15 februarie 2000.

Consiliul European întrunit la 15 decembrie 2003 a afirmat hotărârea UE de a încheie negocierile de aderare în 2004 și a fixat obiectivul aderării României la **1 ianuarie 2007**, condiționat de progrese în continuare pe calea reformei.

Confirmarea aderării.

Decizia politică privind aderarea României și Bulgariei a fost luată în anul 2006 și a fost confirmată oficial la data de **1 ianuarie 2007 drept data la care România devine membră a Uniunii Europene.**

Care sunt principalele avantaje de care se va bucura România având în vedere noul statut de membru UE?

Crearea, creșterea și dezvoltarea Uniunii Europene a dus la eliminarea multor restricții impuse în trecut cetățenilor săi.

A fi membru al Uniunii Europene presupune următoarele avantaje:

- **Granițele naționale** între statele membre **au fost practic desființate.**
- Crearea **pieței unice** a făcut ca bunurile, persoanele și serviciile să poată circula liber în întreg teritoriul UE și a deschis posibilități economice și de muncă care au transformat viața a sute de milioane de europeni.
- **Au dispărut cele mai multe dintre barierele fizice**, procedurale, birocratice și comerciale care izolau oamenii, bunurile și banii.
- Fără a-și pierde caracteristicile naționale, tradițiile culturale cetățenii statelor membre au devenit **cetățeni ai Europei.**
- **Gama produselor** oferite la vânzare pe tot cuprinsul Uniunii Europene **este mai largă decât oricând.**

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- **Recunoașterea reciprocă a standardelor tehnice** înseamnă că produsele care sunt vândute în mod legal într-un stat membru pot fi comercializate în toate celelalte state.
- **Capitalurile și investițiile** de care au nevoie firmele pentru a se constitui și dezvolta **circulă ușor în cadrul pieței unice**, susținând companiile și generând locuri de muncă.
- **Introducerea monedei EURO** (La Consiliul European de la Madrid din decembrie 1995, liderii europeni au convenit ca denumirea noii monede să fie EURO) și crearea pieței unice a serviciilor financiare ușurează și ieftinesc împrumuturile, fapt ce conduce la **diminuarea costului mărfurilor și serviciilor pentru toată lumea**.
- **Legislația a fost armonizată** și au fost elaborate noi legi comunitare cu reguli amănunțite care se aplică **pe tot cuprinsul Uniunii Europene**.
- **Securitate socială sporită**: oriunde locuiesc și muncesc cetățenii UE beneficiază de o protecție socială corespunzătoare:
 - durata zilei de lucru este reglementată pentru majoritatea sectoarelor industriale;
 - s-au convenit drepturile minime în ceea ce privește concediul de maternitate și paternitate;

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- costurile tratamentului medical urmat într-o altă țară UE poate fi rambursat.
- au fost stabilite condițiile de siguranță minimă;
- dreptul la concediu plătit este stabilit prin lege;
- **Siguranța alimentelor:** în Uniunea Europeană sunt revizuite practicile care afectează siguranța alimentelor și a fost constituită Autoritatea Europeană pentru Securitate Alimentară, care se ocupă de siguranța alimentelor și a hranei pentru animale.
- **Servicii de energie și telecomunicații mai ieftine:**
 - prețurile pentru serviciile de telecomunicații de pe cuprinsul Uniunii Europene au scăzut cu aproximativ 7,5% pe an de când piața a fost complet liberalizată în 1998.
 - prețurile pentru electricitatea furnizată consumatorilor casnici a scăzut cu 6,5% între 1996 și 2001. În unele țări aceste reduceri au fost și mai mari, ca de exemplu de peste 20% în Spania.
- **Călătorie mai rapidă și mai ușoară:** sistemul de transport al Europei este în momentul de față modernizat și transformat într-o rețea de transport trans-europeană, care unește diferitele mijloace de transport. Astfel, pasagerii pot călători, iar

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

mărfurile pot fi transportate cu ușurință pe distanțe lungi, pe calea aerului, pe mare, pe uscat și pe calea ferată

- **Mentținerea unei concurențe corecte, libere și loiale:** Comisia Europeană este împuternicită prin Tratat să acționeze în calitate de autoritate a Uniunii Europene în domeniul concurenței la nivelul UE, iar sarcina sa este de a aplica reglementări care să asigure un caracter liber și loial al concurenței între furnizori, producători, comercianți și fabricanți pe tot cuprinsul UE.
- **Protejarea libertăților:** la nivelul guvernelor statelor membre UE s-a stabilit o strategie care să asigure siguranța cetățenilor fără a limita libertățile de care beneficiază. Apelul la lupta împotriva criminalității la nivelul întregii Europe presupune:
 - o cooperare mai strânsă între forțele de poliție naționale;
 - coordonarea între autoritățile naționale de urmărire penală și lupta acestora împotriva crimei organizate;
 - o acțiune mai energică pentru combaterea spălării banilor;
 - un mai mare grad de recunoaștere reciprocă a hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele fiecărui stat.
- **Problemele legate de imigrație și acordarea de azil** sunt o preocupare pentru toți cetățenii din UE.

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Principalele direcții în care acționează Uniunea Europeană în acest sens sunt:

- sprijinirea imigranților legali pentru ca aceștia să reușească în demersul lor de a trăi și munci în Europa
 - descurajarea imigrației ilegale prin îmbunătățirea condițiilor de viață în țările în curs de dezvoltare astfel încât oamenii să se simtă bine la ei în țară și să nu mai imigreze.
- **Crearea de locuri de muncă:** reuniunea la vârf de la Lisabona a adoptat un program ambițios de creare de locuri de muncă, astfel încât rata de ocupare a forței de muncă pe ansamblul Uniunii Europene să crească de la 60% la 70% din populația activă. Acest obiectiv indică necesitatea ca, până în **anul 2010**, Uniunea Europeană să creeze **20 milioane de noi locuri de muncă**, dintre care **11-12 milioane pentru femei și 5 milioane pentru lucrătorii mai vârstnici**.

Comisia Europeană recomandă un volum mai mare de fonduri publice în vederea atingerii următoarelor obiective:

- creșterea nivelului pregătirii profesionale a lucrător;

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- revizuirea sistemelor fiscale și de prestații sociale pentru a încuraja oamenii să muncească;
- eliminarea discrepanțelor în sistemul de salarizare pentru bărbați și femei;
- diminuarea ratelor de abandon școlar.

Ce presupune cetățenia europeană și participarea socială în noul context european?

La nivelul întregii Uniuni Europene se pune problema elaborării **unui nou contract social**, bazat pe drepturile și îndatoririle cetățenilor, care ar reinstaura *coeziunea socială, ca și solidaritatea bazată pe ordinea morală.*

Cetățeanul este întotdeauna **co-cetățean**, cineva care trăiește împreună cu ceilalți. **Cetățeanul este o persoană care are drepturi și îndatoriri într-o societate democratică:**

- **primul drept** este acela de **alege pe cei care emit legile;**
- **prima îndatorire** este aceea de **a respecta legea**, cu exercitarea libertății, dezvoltarea inițiativelor, organizarea relațiilor cu ceilalți în cadrul definit de lege.

Cetățenia europeană a fost definită prin **Tratatul asupra Uniunii Europene**, semnat în anul 1992 la Maastricht. Incluzând drepturi, obligații și participarea la viața politică, cetățenia europeană vizează consolidarea imaginii și a identității Uniunii Europene și **implicarea mai profundă a cetățeanului în procesul de integrare europeană.**

În primul rând, **cetățenia** reprezintă un **statut juridic și politic**:

- este ansamblul de drepturi și libertăți pe care statul le acordă cetățenilor săi
- este un contract civic între stat și individ, ca subiect al dreptului;
- include norme legale care definesc apartenența la un organism politic;
- implică loialitatea cetățeanului față de statul care îl protejează și îi acordă drepturi civice;
- implică un echilibru între drepturi și îndatoriri;
- asigură accesul la viața publică și participarea civică.

Cetățenia reprezintă un rol social:

- cetățenia este una din identitățile individului;
- presupune anumite competențe sau cultură civică, ce fac posibilă exercitarea efectivă a statutului de cetățean;
- disociază cetățenia de apartenența la un anumit teritoriu.

Cetățenia implică justiție socială și egalitate în drepturi.

- **Componenta civilă** a cetățeniei este alcătuită din drepturile necesare pentru libertatea individuală:
 - libertatea persoanei
 - libertatea cuvântului
 - libertatea gândirii și religiei
 - dreptul la proprietate
 - egalitate în fața legii etc.
- **Componenta politică** constă din dreptul de a participa la exercitarea puterii politice, ca membru al unui organism investit cu autoritate politică sau ca elector al membrilor unui asemenea organism.
- **Componenta socială** reprezintă dreptul la standardul de viață dominant și patrimoniul social al societății; drepturile sociale sau de protecție asigură accesul egal la ceea ce sunt considerate a fi prevederile fundamentale social-economice, cum sunt educația, sănătatea, spațiul de locuit și un nivel minim al venitului.

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Cetățenia poate fi efectivă numai dacă asigură accesul la toate aceste tipuri de drepturi.

Cetățenia europeană va completa și **nu va înlocui** cetățenia națională.

Articolul 17 al **Tratatului de constituire a Comunității Europene**, stipulează faptul că este cetățean al Uniunii Europene orice persoană având naționalitatea unuia dintre statele membre. Cetățenia Uniunii Europene vine în completarea cetățeniei naționale (aceasta se suprapune, fără a se substitui, cetățeniei naționale), făcând posibilă exercitarea unora dintre drepturile cetățeanului Uniunii Europene pe teritoriul statului membru în care locuiește (și nu numai în țara din care provine, așa cum se întâmpla înainte).

Cetățenia europeană are la bază principiile comune ale statelor membre:

- principiul libertății
- principiul democrației
- principiul respectării drepturilor omului și al libertăților fundamentale
- principiul statului de drept
- principiul respectării drepturilor specifice acordate cetățeanului european.

Care sunt drepturile fundamentale pe care mi le conferă statutul de cetățean european?

În statele membre ale Uniunii Europene sunt respectate drepturile fundamentale și valorile democratice: Câteva dintre actele importante semnate de statele membre ale UE care garantează acest lucru sunt:

- **Convenția Europeană a Drepturilor Omului** (semnată în 1950, la Roma, sub egida Consiliului Europei)
- **Declarația universală a drepturilor omului** (semnată, sub egida ONU, în 1948)
- **Carta Sociala Europeană** (semnată în 1961, sub egida Consiliului Europei)
- **Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale ale lucrătorilor** (semnată în 1989 de către toate statele membre ale Comunităților Europene, cu excepția Marii Britanii, care a semnat-o în 1998).

Tratatul de la Maastricht instituie **cinci categorii de drepturi supranaționale**, complementare cetățeniei naționale:

- dreptul la libera circulație, dreptul la sejur, de stabilire, dreptul la muncă și studiu în celelalte state membre ale Uniunii.
- dreptul de a vota și de a candida la alegerile europene municipale sau cele pentru Parlamentul European, din țara de rezidență .
- dreptul de a fi protejați de către autoritățile diplomatice și consulare ale oricărui stat membru al Uniunii Europene, în cazul în care statul de care aparțin nu are reprezentanță diplomatică într-o țară care nu este membră a Uniunii;
- dreptul de a depune o petiție la Parlamentul European;
- dreptul de a se adresa Mediatorului/Ombudsman-ului European.

Prin Tratatul de la Amsterdam, semnat în 1997 și intrat în vigoare în 1999, statutul de **cetățean european** include **dreptul la informație**: *„orice cetățean european și orice persoană fizică sau juridică, având sediul într-un stat membru are drept de acces la documentele Parlamentului European, ale*

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Consiliului Uniunii Europene, în limita rațiunilor de interes public sau privat. Informarea cetățeanului este considerată o prioritate de către instituțiile europene”.

În anul 1998, Comisia Europeană a lansat serviciul de informare "**Europe direct**", în scopul de a informa cetățenii asupra posibilităților și drepturilor care le sunt oferite prin cetățenia europeană.

Uniunea Europeană și statele sale membre sunt deci obligate să respecte aceste valori, organismele care veghează la respectarea lor fiind **tribunalele naționale și Curtea Europeană de Justiție.**

Agajamentul Uniunii Europene a fost reafirmat, în mod oficial, în decembrie 2000, când a fost proclamată **Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.** Aceasta a fost încorporată în textul **Tratatului de la Lisabona**, în momentul de față în curs de ratificare.

Situația ratificării, în momentul de față, este următoarea: din 27 de state semnatare, 18 au ratificat deja Tratatul. Irlanda a respins Tratatul de la Lisabona **prin referendumul** din 12 iunie 2008

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Toate celelalte state comunitare au optat pentru ratificarea documentului în Parlament, tocmai pentru că s-au temut ca Tratatul să nu fie respins de populație

Capitolul "**Solidaritatea**" cuprinde drepturi sociale și economice, precum:

- dreptul la grevă
- dreptul angajaților la informație și consultări
- dreptul de a avea atât viață de familie, cât și viață profesională
- dreptul la protecție socială și la serviciile sociale din interiorul Uniunii Europene
- dreptul la protecția sănătății.

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene promovează, de asemenea:

- dreptul la integritate
- interdicția torturii sau a tratamentelor inumane sau degradante
- dreptul la libertate
- respectul vieții private și familiale
- dreptul la educație
- dreptul de proprietate
- non-discriminarea
- diversitatea culturală, lingvistică și religioasă etc..

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- egalitatea între sexe
- protecția datelor
- interzicerea practicării eugeniei și a clonării ființelor umane
- dreptul la un mediu protejat
- drepturile copilului și ale persoanelor în vârstă
- dreptul la o bună administrare.

Care sunt obligațiile și responsabilitățile mele ca cetățean european?

Îndatoririle cetățenești sunt responsabilități sau obligații pe care le au cetățenii față de stat sau față de comunitățile din care fac parte. Respectarea și asumarea responsabilităților cetățenești înseamnă participarea la procesele democratice pentru a sigura funcționarea acestora. Una dintre sursele responsabilităților este **datoria civică**.

În primul rând avem obligația de a respecta drepturile celorlalți și de a respecta legea.

Participarea cetățenilor la viața comunității reprezintă, în egală măsură, **un drept și o responsabilitate de mare importanță** pentru comunitate.

În acest sens **educația pentru o cetățenie democratică** este considerată, pe plan european, ca prioritate, ca o responsabilitate de bază pentru toți cetățenii. Prin aceasta se urmărește promovarea unei culturi a democrației și a drepturilor omului.

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Educația pentru cetățenie democratică include un set de practici și de activități al căror scop este de a pregăti cât mai bine tinerii și adulții **pentru a participa activ la viața democratică prin asumarea și exercitarea drepturilor și responsabilităților lor în societate**. În acest sens, următoarele caracteristici ale educației pentru cetățenie democratică sunt relevante:

- Este o experiență care se derulează pe durata întregii vieți.
- Scopul său final este de a pregăti oamenii și comunitățile pentru participare civică și politică.
- Presupune respectarea drepturilor și asumarea de responsabilități.
- Valorizează diversitatea socială și culturală.

Obiectivele educației pentru cetățenie democratică vizează complexul cunoștințe - capacități - atitudini și valori:

Cunoștințe și reprezentări

- concepte cheie - libertate, justiție, egalitate, demnitate umană, non-discriminare, democrație, cetățenie, drepturi și responsabilități, interdependență și solidaritate, stat de drept;

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- cunoașterea modului de funcționare a instituțiilor democratice;
- familiarizarea cu instrumentele naționale și internaționale de protecție a drepturilor omului;
- înțelegerea rolului drepturilor omului în viața cotidiană.

Capacități

- comunicarea activă - capacitatea de a asculta puncte de vedere diferite, de a-și apăra poziția personală și a altor persoane;
- gândirea critică - procurarea informației relevante, evaluarea critică a experiențelor, sensibilitatea față de prejudecăți și discriminări, recunoașterea diferitelor forme de manipulare, luarea de decizii pe bază rațională;
- cooperare, interacțiune și rezolvare pașnică a conflictelor;
- participarea și organizarea unor activități sociale;
- promovarea și apărarea drepturilor omului, la nivel local și la nivel global

Atitudini și valori

- responsabilitatea față de acțiunile proprii, preocuparea pentru dezvoltarea personală și schimbare socială;
- curiozitatea, acceptarea și aprecierea diversității;
- empatia și solidaritatea cu alții și dorința de a sprijini pe cei ale căror drepturi sunt amenințate;
- sentimentul demnității umane, a valorii personale și a celorlalți;
- justiția socială, dorința de a activa pentru idealurile libertății, egalității și a respectului pentru diversitate.

Obligațiile cetățenilor români în străinătate

Pe perioada șederii lor în străinătate, cetățenii români au următoarele obligații:

- să respecte legislația României și să nu desfășoare activități de natură să compromită imaginea României ori care să contravină obligațiilor asumate de România prin documente internaționale;
- să respecte legislația statului în care se află, precum și scopul pentru care li s-a acordat dreptul

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

de a intra și, după caz, de a rămâne pe teritoriul statului respectiv, în condițiile stabilite prin legislația acestuia sau prin documentele internaționale încheiate cu România;

- să depună toate diligentele în vederea acordării de ajutor cetățenilor români aflați în dificultate pe teritoriul statului pe care se află, informând despre astfel de situații misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României din statul respectiv;
- în cazul stabilirii reședinței sau a domiciliului în străinătate, să informeze cea mai apropiată misiune diplomatică sau oficiu consular al României;
- să informeze cea mai apropiată misiune diplomatică sau oficiu consular al României cu privire la orice schimbare intervenită în starea lor civilă.

Ce reprezintă Tratatul de la Lisabona? Ce oferă acest tratat cetățenilor europeni?

Respingerea în anul 2005 a proiectului de Constituție Europeană de către cetățenii din Franța și Olanda a declanșat o **adevărată criză politică europeană** și a readus în discuție problema percepției UE.

În sondajele pe care **Eurobarometrul** le-a făcut în ultimii ani, mulți din cei intervievați spun că știu foarte puține lucruri despre UE și simt că nu prea au nimic de spus în procesul de luare a deciziilor.

Democrația poate exista doar dacă cetățenii știu ce se întâmplă și pot participa pe deplin.

Comisia a lansat tot în anul 2005 și un Plan de acțiune cu o listă detaliată de măsuri specifice necesare **îmbunătățirii comunicării cu cetățenii.**

De asemenea, a fost relansată dezbaterea publică prin intermediul internet-ului, de data aceasta prin intermediul website-ului „**Dezbatere despre Europa**”

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

care a preluat ansamblul dezbatărilor asupra viitorului Uniunii Europene. Acest website este o invitație către cetățeni, *de a discuta despre propriile idei, speranțe și îngrijorări legate de viitorul Europei*. Prin intermediul acestuia, Comisia Europeană dorește să intre în legătură cu cetățenii și să afle ce gândesc și ce propun aceștia.

Comisia Europeană solicită opiniile cetățenilor pentru următoarele 3 categorii de întrebări:

1. dezvoltarea socio-economică a Europei
2. atitudinea față de Europa și față de atribuțiile Uniunii Europene
3. granițele Europei și rolul acesteia în lume.

Dezbaterile sunt organizate în **toate limbile oficiale ale UE**, atât în cadrul unor forumuri naționale, cât și la nivel european.

La 1 februarie 2006, Comisia Europeană a adoptat o **Carte Albă cu privire la Politica de Comunicare a Uniunii Europene**. Cartea Albă este un apel la acțiune pentru reducerea distanței dintre Uniunea Europeană și cetățenii săi. Aceasta propune cinci domenii pentru acțiune comună:

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- definirea principiilor comune directe pentru activitățile de comunicare a problemelor europene;
- creșterea puterii cetățenilor;
- lucrul cu mijloacele de comunicare în masă și noile tehnologii;
- cercetarea opiniei publice europene;
- activități în cooperare.

Ce ofera noul tratat cetățenilor europeni ?

La **13 decembrie 2007**, liderii Uniunii Europene au semnat **Tratatul de la Lisabona**, încheind astfel mai mulți ani de negocieri pe tema aspectelor instituționale.

Tratatul de la Lisabona modifică Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul CE, în vigoare în prezent, fără a le înlocui. Tratatul va pune la dispoziția Uniunii cadrul legal și instrumentele juridice necesare pentru a face față provocărilor viitoare și pentru a răspunde așteptărilor cetățenilor.

1. **Europă mai democratică și mai transparentă**, în care Parlamentul European și parlamentele naționale se bucură de un rol consolidat, în care cetățenii au mai multe șanse de a fi ascultați și

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

care definește mai clar ce este de făcut la nivel european și național și de către cine.

- **Un rol consolidat pentru Parlamentul European:** Parlamentul European, ales direct de către cetățenii Uniunii Europene, va avea noi atribuții privind legislația, bugetul Uniunii Europene și acordurile internaționale
- **O mai mare implicare a parlamentelor naționale:** parlamentele naționale vor participa într-o măsură mai mare la activitățile Uniunii Europene, în special datorită unui nou mecanism care le permite să se asigure că aceasta intervine numai atunci când se pot obține rezultate mai bune la nivel comunitar (principiul subsidiarității).
- **O voce mai puternică pentru cetățeni:** datorită inițiativei cetățenilor, un milion de cetățeni din diferite state membre vor putea cere Comisiei să prezinte noi propuneri politice.
- **Cine și ce face:** relația dintre statele membre și Uniunea Europeană va deveni mai clară odată cu clasificarea competențelor.

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- **Retragerea din Uniune:** Tratatul de la Lisabona recunoaște explicit, pentru prima dată, posibilitatea ca un stat membru să se retragă din Uniune
2. **Europă mai eficientă**, cu metode de lucru și reguli de vot simplificate, cu instituții eficiente și moderne pentru o Uniune Europeană cu 27 de membri, capabilă să acționeze mai bine în domenii de prioritate majoră pentru Uniunea de astăzi.
- **Un proces decizional eficient:** votul cu majoritate calificată din Consiliu va fi extins la noi domenii politice, astfel încât procesul decizional să se desfășoare mai rapid și mai eficient.
 - O viață mai bună pentru europeni: Tratatul de la Lisabona ameliorează capacitatea UE de a acționa în diverse domenii de prioritate majoră pentru Uniunea de azi și pentru cetățenii săi
3. **O Europă a drepturilor, valorilor, libertății, solidarității și siguranței**, care promovează valorile Uniunii, introduce **Carta drepturilor fundamentale** în dreptul primar european, prevede noi mecanisme de solidaritate și asigură o mai bună protecție a cetățenilor europeni

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- **Drepturile cetățenilor și Carta drepturilor fundamentale:** Tratatul de la Lisabona menține drepturile existente și introduce altele noi. În mod special, garantează libertățile și principiile înscrise în Carta drepturilor fundamentale și conferă dispozițiilor acesteia forță juridică obligatorie. Se referă la drepturi civile, politice, economice și sociale.
- Mai multă siguranță pentru toți: Uniunea va beneficia de o capacitate extinsă de acțiune în materie de libertate, securitate și justiție, ceea ce va aduce avantaje directe în ceea ce privește capacitatea

4. Europa ca actor pe scena internațională

Numirea unui Înalt Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, care va fi și unul din vicepreședinții Comisiei, va crește impactul, coerența și vizibilitatea acțiunii externe a UE. Uniunea va avea o personalitate juridică unică, ceea ce îi va întări puterea de negociere determinând-o să fie mai eficientă pe plan mondial

Cum va contribui *Carta drepturilor fundamentale* la îmbunătățirea drepturilor cetățenilor europeni?

Tratatul de la Lisabona face trimitere la **Carta drepturilor fundamentale**, considerată un adevărat catalog de drepturi de care toți cetățenii Uniunii trebuie să beneficieze în raport cu instituțiile Uniunii și cu garanțiile obligatorii din punct de vedere juridic ale legislației comunitare.

Cele șase capitole ale Cartei cuprind următoarele aspecte: *drepturi individuale legate de demnitate, libertăți, egalitate, solidaritate, drepturi legate de statutul cetățeniei și justiție*. Aceste drepturi se inspiră în mare parte din alte instrumente internaționale, cum ar fi Convenția europeană a drepturilor omului, oferindu-le o formă juridică în cadrul Uniunii.

Instituțiile Uniunii trebuie să respecte drepturile înscrise în Cartă. Aceleași obligații revin statelor membre atunci când pun în aplicare legislația Uniunii. Curtea de Justiție va garanta aplicarea corectă a Cartei. Includerea Cartei nu modifică atribuțiile Uniunii, ci oferă drepturi consolidate și mai multă libertate cetățenilor

Tratatul de la Lisabona conține o „**clauză socială**” în baza căreia aspectele sociale (promovarea unui grad

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

ridicat de ocupare a forței de muncă, protecția socială adecvată, lupta împotriva excluderii sociale etc.) trebuie luate în considerare în definirea și aplicarea tuturor politicilor.

O economie socială de piață foarte competitivă și progresul social se numără printre obiectivele Uniunii. Coordonarea politicilor economice și de ocupare a forței de muncă ale statelor membre este în sfera de competență a Uniunii, ceea ce permite coordonarea politicilor sociale ale statelor membre.

Care sunt tendințele de viitor ale Uniunii Europene și ce implicații au acestea asupra mea ca cetățean european?

Pentru a intra în vigoare, **Tratatul de la Lisabona** trebuie să fie ratificat de către cele **27 de state** membre. Fiecare stat membru are libertatea de a decide, în conformitate cu regulile sale constituționale, dacă această ratificare se va face printr-un referendum sau printr-un vot parlamentar. Obiectivul este ca Tratatul, odată ratificat, să intre în vigoare la **1 ianuarie 2009**.

Există trei motive fundamentale care stau la baza Tratatului: ***o mai mare eficiență în procesul de luare a deciziilor***, mai multă democrație prin conferirea unui ***rol mai important Parlamentului European și parlamentelor naționale*** și o mai mare coerență pe plan extern. Toate acestea vor permite UE să promoveze mai bine interesele cetățenilor săi, zi de zi.

Printre **principalele inovații** aduse de noul **Tratat de Reformă** menționăm:

- **Acordarea statutului juridic obligatoriu Cartei Drepturilor Fundamentale.** Carta este un adevărat

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

compendiu al drepturilor de care beneficiază cetățenii față de legislația europeană, precum:

- **Întărirea rolului cetățenilor** (astfel, 1 milion de cetățeni dintr-un număr semnificativ de state membre pot solicita Comisiei să înainteze o propunere într-un domeniu în care consideră că este necesară o acțiune a Uniunii Europene).
- Introducerea de **noi posibilități de acțiune** la nivelul Uniunii Europene în domenii de interes pentru cetățeni, precum: energie, siguranța cetățeanului, domeniul social, schimbările climatice, combaterea terorismului.
- **Consiliul European va avea un președinte stabil** (ales pentru un mandat de doi ani și jumătate), conferind Uniunii Europene mai multă continuitate și vizibilitate politică.
- Uniunea Europeană va avea **un înalt reprezentant** pentru politica externă și probleme de securitate.
- **Creșterea rolului Parlamentului European** (acesta alege președintele Comisiei Europene și este implicat într-o măsură mai mare în procesul legislativ, alături de Consiliu European).
- Păstrarea principiului **reprezentării în Comisia Europeană** în condițiile "un stat, un comisar" până în 2014, după care Colegiul Comisiei va fi restructurat (două treimi din numărul statelor membre, rotație egală).

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- **Rol întărit acordat parlamentelor naționale** (informarea acestora cu privire la proiectele legislative inițiate de Uniunea Europeană sau asupra cererilor de aderare; implicarea sporită a parlamentelor naționale în aspecte privind spațiul de libertate, securitate și justiție, consolidarea rolului acestora în controlul subsidiarității).
- **Extinderea domeniilor în care deciziile se adoptă de către Consiliul European cu majoritate calificată**, în loc de unanimitate. Noua modalitate va **simplifica procesul legislativ european**, generând o mai mare eficiență în luarea deciziilor europene, cu rezultate concrete la nivelul cetățenilor europeni.
- **Menținerea inovațiilor aduse în materie de politică externă și de securitate comună din Tratatul Constituțional**, precum și în cea de apărare, prin preluarea majorității prevederilor în aceste domenii. Astfel, este introdusă posibilitatea unei cooperări mai strânse între statele membre interesate în domeniul de securitate și apărare (cooperarea structurată permanentă).
- Includerea unei **clauze de solidaritate** între statele membre pentru o serie de amenințări, precum terorism, catastrofe de origine umană sau naturală, sau dificultăți în domeniul energetic.
- **Codificarea în viitorul Tratat de reformă a politicii de vecinătate a Uniunii** (în prezent,

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

aceasta nu este specificată ca atare printre politicile Uniunii Europene).

- De asemenea, **o serie de dispoziții permit flexibilizarea și consolidarea acțiunii Uniunii Europene** în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, asigurând răspunsuri cetățenilor europeni în domenii de actualitate precum migrație, lupta împotriva criminalității organizate sau a terorismului.
- **Acordarea personalității juridice unice Uniunii Europene** (aspect care va permite o coerență și vizibilitate crescute a acesteia pe scena internațională, prin capacitatea de reprezentare sau de a deveni membru al unei organizații internaționale);
- Includerea **principiului supremației dreptului comunitar**, consacrat în prezent numai pe cale jurisprudentială.

Misiunea Uniunii Europei pentru secolul XXI este:

- garantarea păcii, a prosperității și a stabilității pentru cetățenii Uniunii Europei;
- consolidarea reunificării continentului;
- asigurarea securității pentru cetățenii săi;
- promovarea unei dezvoltări economice și sociale echilibrate;

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

- soluționarea provocărilor globalizării și prezervarea identității popoarelor europene;
- favorizarea valorilor europene, precum dezvoltarea durabilă și protecția mediului, respectarea drepturilor omului și a economiei sociale de piață;

Provocări viitoare pentru Uniunea Europeană:

- În viitor, Uniunea Europeană va continua să se extindă. Odată cu creșterea numărului de state membre, cresc și dificultățile ce amenință o implozie a sistemului.
- Instituțiile Uniunii Europene au mari merite, dar acestea **trebuie să se adapteze** pentru a putea face față creșterii numărului de sarcini ale unei Uniuni Europene în expansiune.
- Orice reformă decisivă a sistemului comunitar actual trebuie să garanteze pluralitatea și respectul diferențelor ce constituie bogăția națiunilor Europei.
- Reformele trebuie, de asemenea, să răspundă cerințelor de simplificare a tratatelor existente și să dea o mai mare transparență sistemului decizional al UE.

Cine poate să-mi spună mai multe despre statutul de cetățean european? Care sunt principalele surse de informare?

Surse de informare din România

A. Reprezentanța Comisiei Europene în România –

Scopul acestora este de a mobiliza dorința politică, expertiza și resursele financiare în scopul sprijinirii României pentru aderarea la UE din 2007.

Adresa: Str. Jules Michelet, nr.18, sector 1 Calea Victoriei, Nr. 88, București, în clădirea Bibliotecii Universitare Centrale

Cod poștal: 010463

București - România

Telefon/fax: +40 21 2035400

Fax: +40 21 316.88.08

E-mail: representation-romania@ec.europa.eu

B) Institutul European din România

Website: <http://www.ier.ro/>

C) Comisia Europeană, Directoratul General pentru Extindere - Echipa România - Bruxelles

Website:

http://europa.eu.int/comm/enlargement/contacts/a3_en.htm

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

D) Centrul de informare din Bruxelles

Organizație guvernamentală românească situată în mijlocul cursului de informații dintre România și Europa, în Bruxelles. Acest centru este un furnizor proactiv de informație despre România și procesul României de aderare.

Adresa web a centrului: **<http://www.roinfocentre.be/>**

E) Departamentul pentru Afaceri Europene

Website: **www.dae.gov.ro**

G) Rețeaua Eurodesk din România (informații pentru tineri)

Website: **www.ansitromania.ro**

H) Agenția de Strategii Guvernamentale,

Website: **www.publicinfo.ro**

Surse de informare internaționale

A) Europe Direct – serviciu cu scopul de a furniza răspunsuri la întrebări ce vizează Uniunea Europeană. O serie de materiale sunt disponibile în mod gratuit persoanelor care merg în străinătate.

Acest serviciu poate fi apelat gratuit la numărul de telefon: 00 800 6 7 8 9 10 11 sau website-ul:

<http://europa.eu.int/europedirect>

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

B) Signpost Service – echipă de experți juridici care răspund la întrebări în toate din cele 23 de limbi oficiale ale UE și care oferă cetățenilor asistență și consiliere, atunci când aceștia au nevoie pentru a putea să-și exercite drepturile ca cetățeni ai UE.

<http://www.europa.eu.int/citizensrights/signpost/front end/signpost en.htm>

C) Euro-Info-Centres (EICs) - Centrele de Informare Europeană. Există peste 300 de asemenea centre pe teritoriul UE care informează întreprinzătorii mici și mijlocii în particular despre oportunitățile pieței unice.

Pentru informații detaliate se poate accesa <http://europa.eu.int/business/en/advice/eics>, sau website-ul românesc : <http://www.eic.ro/>

D) European Consumer Centres (Euroguichets) – rețea informală cu rolul de a furniza servicii de consiliere și suport pentru consumatorii europeni, pe probleme legate de piața internă.

Pentru informații suplimentare poate fi accesat website-ul:

<http://europa.eu.int/comm/consumers/redress/compl/euroguichet/index en.htm>

E) Unified Europe Direct Network – rețea informală cu rolul de a înlocui rețeaua punctelor de informare

România și Uniunea Europeană – CETĂȚEAN EUROPEAN

Europeană și Carrefour. Informații despre această rețea vor fi disponibile curând pe website-ul: **http://europa.eu.int/comm/relays/ipe_en.htm**

F) European Documentation Centres (EDC) – Centre de documentare care oferă informații despre comunități universitare și centre de cercetare din țările membre. Pentru lista completă cu adresele și datele de contact a acestor centre, în cele 27 de state membre, puteți accesa adresa de web:

http://europa.eu.int/comm/relays/edc/index_en.htm